

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Соціально-гуманітарний факультет

Кафедра політичних наук і права

**Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять
з дисципліни «Профілактика та запобігання дитячій злочинності»**

ОПП: Право

Спеціальність: 081 Право

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Рік навчання: 3

Мова навчання: українська

Факультет: соціально-гуманітарний

Укладачі:
Долженков О. Ф.
д. ю. н., проф.

УДК 342(100)(075.8)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського (протокол № 6 від 30.01.2020 року)*

Рецензенти:

Ярова Ліліана Вікторівна - доктор політичних наук, професор, професор кафедри цивільного і трудового права Національного університету «Одеська морська академія»

Таха Ріяд Шамсан - доктор юридичних наук, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з дисципліни «Профілактика та запобігання дитячій злочинності» [для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»].
Укладач: Долженков О. Ф. ДЗ «Південноукраїнський нац. пед. Ун-т імені К. Д. Ушинського». Одеса: Вид-во «Університет Ушинського». 2019. 40 с.

Методичні рекомендації укладені відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». У рекомендаціях висвітлені основні завдання до практичних занять здобувачів зазначеного профілю відповідно до сучасних тенденцій освітнього процесу в закладі вищої освіти.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. ОПИС ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
1.1. Опис навчальної дисципліни	7
1.2. Структура навчальної дисципліни	8
1.3. Критерії оцінювання	8
РОЗДІЛ 2. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФІЛАКТИКА ТА ЗАПОБІГАННЯ ДИТЯЧІЙ ЗЛОЧИННОСТІ»	13
2.1. Основний зміст навчальної дисципліни	13
2.2. Завдання для підготовки до практичних занять з дисципліни «Профілактика та запобігання дитячій злочинності»	15
ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ	34
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	39

ПЕРЕДМОВА

Наукова діяльність у закладах вищої освіти є невід’ємною складовою освітньої діяльності та здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної і виробничої діяльності в системі вищої освіти. Здобувачі вищої освіти є суб’єктами наукової та інноваційної діяльності, тому широкий вибір форм організації науково-дослідної роботи має велике значення для створення у закладі вищої освіти атмосфери творчості. Залучення студентів до наукових досліджень сприяє формуванню таких компетентностей, як здатність до абстрактного мислення, вчитися і оволодівати сучасними знаннями, бути критичним і самокритичним, працювати в команді тощо.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів, як майбутніх висококваліфікованих спеціалістів, знань про соціальне регулювання суспільних відносин з метою детермінант злочинності, як взаємодії заходів економіко-соціального, виховного-педагогічного, організаційного та правового характеру, як поєднання різних рівнів попередження злочинності.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право України» здобувачі мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Адміністративне право та процес», «Кримінальне право», «Цивільне право», «Кримінальний процес», «Цивільний процес», «Сімейне право», «Ювенальне право».

Очікувані результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- визначення феномену злочинності, її ознаки, характеристики та показники;
- характеристики та основні ознаки особистості злочинця, практичне значення її вивчення;
- основні світові системи профілактики та протидії дитячій злочинності, особливості вітчизняних підходів до профілактичної роботи;

- основні нормативні документи у сфері профілактики та протидії дитячій злочинності;

уміти:

- здійснювати аналіз нормативних актів, присвячених протидії дитячій злочинності на національному і міжнародному рівнях;
- здійснювати аналіз матеріалів кримінальних справ стосовно дитячої злочинності;
- застосовувати основні засади кримінально-правової політики держави та міжнародного співтовариства.

Й опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК8 Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК3 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
- СК12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» дисципліна

«Запобігання та профілактика дитячої злочинності» є вибірковою для здобувачів третього року (6 семестр) денної форми навчання.

РОЗДІЛ 1. ОПИС ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 08 Право	Статус дисципліни: вибіркова	
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: Право	Мова навчання: українська	
Змістових модулів – 1		Рік підготовки:	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: реферат/есе	Спеціальність: 081 Право	3-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	6-й	
		Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		40 год.	
		Самостійна робота	
		50 год.	
Індивідуальні завдання:			
10 год.			
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50% / 50%.

1.2. . Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		л	п	інд	ср
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Тема 1. Поняття та предмет дисципліни «Запобігання та профілактика дитячій злочинності»	6	2	4		5
Тема 2. Організаційно – правове забезпечення профілактики та протидії дитячої злочинності	6	2	4		5
Тема 3. Запобігання та протидія адміністративним правопорушенням	6	2	4	10	5
Тема 4. Запобігання та протидія цивільним правопорушенням неповнолітніх в Україні	6	2	4		5
Тема 5. Кримінальна відповідальність неповнолітніх в Україні.	8	2	4		5
Тема 6. Булінг	6	2	4		5
Тема 7. Кібербезпека неповнолітніх	6	2	4		5
Тема 8. Запобігання та протидія насиллю в родині.	6	2	4		5
Тема 9. Необережна злочинність.	4	2	4		5
Тема 10. Кримінологічна характеристика негативних соціальних явищ	6	2	4		5
Усього годин	120	20	40	10	50

1.3. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем.
	1 бал	Відповідь здобувача фрагментарна і показує початкові уявлення про предмет вивчення
	2 бали	Здобувач фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
	3 бали	Здобувач викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриваючи детально зміст теоретичних питань і практичних завдань та не обґрунтовує власну точку зору.

	4 бали	Відповідь здобувача правильна, логічна, обґрунтована, хоча йому не вистачає власних суджень. Здобувач знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє робити висновки і виправляти допущені помилки.
	5 балів	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
Самостійна робота	0 балів	Здобувач не виконав самостійну роботу.
	1 бал	Здобувача фрагментарно виконав завдання самостійної роботи і показав початкові уявлення про предмет вивчення
	2 бали	Здобувач фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) виклав окремі питання самостійної роботи, не розкриваючи зміст теоретичних питань і практичних завдань.
	3 бали	Здобувач виклав окремі питання завдань самостійної роботи, не розкриваючи детально зміст теоретичних питань і практичних завдань та не обґрунтовуючи власну точку зору.
	4 бали	Здобувач правильно, логічно, обґрунтовано підійшов до виконання завдань самостійної роботи, хоча йому не вистачає власних суджень. Здобувач знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє робити висновки і виправляти допущені помилки.
	5 балів	Здобувач у повному обсязі виконав завдання самостійної роботи, вільно, самостійно та аргументовано їх виклав, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичних запитань та практичних завдань, навів аргументи на підтвердження власних думок, здійснив аналіз та зробив висновки.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	0 балів	Завдання не виконано або текст ІНДЗ є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним ІНДЗ іншого студента на таку ж тему.
	5 балів	Здобувач вірно виконав більшу частину роботи, але при написанні допущені неточності, або відсутня мінімально необхідна кількість висновків, недостатньо логічних та обґрунтованих пояснень, допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій. В матеріалах відсутні необхідні докази та аргументи. Або здобувач лише частково висвітлює тему. Зроблені висновки є помилковими. ІНДЗ містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність здобувача зрозуміти її зміст.
	8 балів	Здобувач послідовно, обґрунтовано та логічно правильно

		викладає матеріал; продемонструє здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснює критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані.
	10 балів	Здобувач має послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викласти матеріал; продемонструвати здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснити критичний огляд визначень різними авторами, наведених в різних джерелах; продемонструвати здатність робити логічні висновки та узагальнення; здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовує фактичні та статистичні дані; продемонструвати знання законодавчих та нормативних актів України, підручників, посібників.
Підсумкова модульна контрольна робота	30 балів	Підсумкова контрольна робота містить тестові питання. Максимальна кількість балів за тест – 30

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Залік є накопичувальною формою контролю, тому кількість балів, необхідних для заліку, студент може отримати під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи чи індивідуального навчально-дослідного завдання, контрольних модульних робіт.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач повністю володіє навчальним матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, вільно та аргументовано його викладає, розв'язує складні проблемні завдання, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Демонструє уміння представляти власну точку зору з питань, що розглядаються в рамках програми курсу, доречно і творчо використовує здобуті знання, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання. Відповідь здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, послідовністю, має достатній рівень узагальненості знань. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань з дисципліни, яка вивчається, але вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, або здобувач проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.

	<p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє високий рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь з дисципліни, що визначені щодо навчального плану.</p>
<p>Добре (82 – 89 B)</p>	<p>Здобувач достатньо володіє навчальним матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, логічно, послідовно й обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей, висловлює власну думку, робить висновки. На основі отриманих знань робить аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності, які вміє самостійно виправляти. Має сформовані типові навички.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє достатній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що забезпечує йому самостійне вирішення основних практичних задач, що розглянуті при вивченні дисципліни.</p>
<p>Добре (74 – 81 C)</p>	<p>Здобувач загалом володіє навчальним матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, викладає його досить логічно, послідовно, правильно розкриває основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без всебічного аналізу та аргументації. На основі отриманих знань робить аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Допускає окремі суттєві неточності та помилки, які виправляє після надання консультативної допомоги викладача.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє достатній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, але додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.</p>
<p>Задовільно (64 – 73 D)</p>	<p>Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, передбачений робочою програмою дисципліни, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, відповіді мало аргументовані, неповно обґрунтовані висновки. Допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє середній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.</p>
<p>Задовільно (60 – 63 E)</p>	<p>Здобувач частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно (без аргументації та обґрунтування), на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу, вміє проілюструвати теоретичні положення прикладами, але недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві неточності або мало аргументовані відповіді. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє середній рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни.</p>
<p>Незадовільно (35 – 59 FX)</p>	<p>Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом, при його відтворенні відповідь елементарна, фрагментарна, має переважно репродуктивний характер, не може викласти зміст більшості питань теми під час усних та письмових</p>

	<p>відповідей, допускає при цьому суттєві помилки. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє низький рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що не забезпечує практичної реалізації задач, які окреслює мета дисципліни.</p>
<p>Незадовільно (0 – 34 F)</p>	<p>Здобувач повністю не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача. Не усвідомлює мету навчальної діяльності.</p> <p>У результаті освоєння навчальної дисципліни здобувач демонструє незадовільний рівень сформованості компетентностей за заданими стандартами, що не забезпечує його підготовку до самостійного вирішення задач, які окреслює мета дисципліни.</p>

4. Засоби діагностування результатів навчання

Контрольна робота, усне опитування, підсумкова модульна контрольна робота, самостійна робота, індивідуальні навчально-дослідні завдання (презентація, есе, реферат), залік.

Розрахунок балів за видами поточного та підсумкового контролю з дисципліни «Конституційне право України»

	Вид діяльності	Кількість балів
1	*Робота на практичних заняттях (5 балів)	50
2	*Виконання самостійної роботи (5 балів)	50
4	ІНДЗ	20
5	Підсумкова контрольна робота	30
	Підсумковий бал**	100

* Розрахунок балів за видами поточного та підсумкового контролю з дисципліни «Конституційне право України» здійснюється наступним чином:

- бали за практичні заняття та виконання завдань самостійної роботи складаються та становлять середнє арифметичне;

** залік є накопичувальною системою балів

РОЗДІЛ 2. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФІЛАКТИКА ТА ЗАПОБІГАННЯ ДИТЯЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ»

2.1. Основний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та предмет дисципліни «Запобігання та профілактика дитячій злочинності»

Поняття дитячої злочинності. Профілактика та запобігання дитячої злочинності як галузь права, наука і навчальна дисципліна. Місце і роль запобігання та профілактики дитячої злочинності в національній системі права України.

Предмет профілактики дитячої злочинності в Україні. Фундаментальний, політико-правовий характер відносин, що складають предмет профілактики запобігання та профілактики дитячої злочинності в Україні. Функції дисципліни.

Тема 2. Організаційно – правове забезпечення профілактики та протидії дитячої злочинності

Визначення та класифікація злочинів. Визначення особи злочинця. Психолого-криміналістичний портрет злочинця. Нормативно-правова база запобігання та протидії дитячої злочинності в Україні.

Тема 3. Запобігання та протидія адміністративним правопорушенням

Особливості юридичної відповідальності неповнолітніх. Адміністративна відповідальність неповнолітніх за порушення: незаконне вироблення, придбання, зберігання, перевезення наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збути в невеликих розмірах, порушення водіями правил експлуатації транспортних засобів; керування транспортними засобами в стані сп'яніння; дрібне хуліганство; поширювання неправдивих чуток; злісна непокора розпорядженню або вимозі працівника поліції чи їх образа; порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передача іншим особам або продаж вогнепальної, холодної або пневматичної зброї., порушення ПДД.

Тема 4. Запобігання та протидія цивільним правопорушенням неповнолітніх в Україні

Поняття цивільної відповідальності неповнолітніх в Україні. Особливості укладанні договорів неповнолітніми особами. Неповнолітні як суб'єкти цивільно-правових відносин. Правова відповідальність за цивільні правопорушення неповнолітніх в Україні.

Тема 5. Кримінальна відповідальність неповнолітніх в Україні.

Поняття і види кримінальної відповідальності в Україні. Кримінальна відповідальність для неповнолітніх за: умисне вбивство ; посягання на життя державного чи громадського діяча, працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця, судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя, захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги представника іноземної держави ; умисне тяжке тілесне ушкодження; умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження; диверсію; бандитизм; терористичний акт; захоплення заручників; зґвалтування; насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом; крадіжку; грабїж; розбій; вимагання; умисне знищення або пошкодження майна; пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Особливості застосування покарань до неповнолітніх.

Тема 6. Булінг

Визначення поняття булінгу. Особливості та види булінгу в середовищі неповнолітніх. Виявлення прояві булінгу. Особливості запобігання та протидії булінгу серед неповнолітніх. Особливості застосування покарань до неповнолітніх, що здійснювали булінг. Кримінологічна віктимологія.

Тема 7. Кібербезпека неповнолітніх

Поняття та види кібербезпеки у середовищі неповнолітніх. Нормативно-правова база з питань кібербезпеки в Україні. Робота правоохоронних органів з питань

кібербезпеки неповнолітніх. Протидія торгівлі людьми. Запобігання та протидія правопорушенням неповнолітніх у сфері кібербезпеки.

Тема 8. Запобігання та протидія насиллю в родині.

Основні види насилля. Визначення особливостей прояву домашнього насильства. Економічне насилля. Протидія сексуальному насиллю. Особливості роботи правоохоронних органів у сфері протидії домашньому насиллю. Запобігання та протидія правопорушень неповнолітніх в домашньому середовищі.

Тема 9. Необережна злочинність.

Поняття небережної злочинності. Самозахист та самооборона. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинених з необережності. Причини та умови злочинів, вчинених з необережності. Запобігання злочинам, вчиненим з необережності.

Тема 10. Кримінологічна характеристика негативних соціальних явищ

Види негативних соціальних явищ, які тісно пов'язані зі злочинністю. Пияцтво як негативне соціальне явище. Наркоманія як негативне соціальне явище. Токсикоманія. Проституція як негативне соціальне явище. Бродяжництво як негативне соціальне явище. Жебракування. Зростання впливу та кількості негативних соціальних явищ.

2.2. Завдання для підготовки до практичних занять з дисципліни «Основи наукових досліджень»

Тема 1. Поняття та предмет дисципліни «Запобігання та профілактика дитячій злочинності»

Питання для обговорення

1. Поняття дитячої злочинності.
2. Профілактика та запобігання дитячої злочинності як галузь права, наука і навчальна дисципліна.
3. Предмет профілактики дитячої злочинності в Україні.

4. Фундаментальний, політико-правовий характер відносин, що складають предмет профілактики запобігання та профілактики дитячої злочинності в Україні.

Практичні задачі

1. Перебуваючи у приміщенні нічного клубу, 14-річний В. вживав алкогольні напої, поводив себе зухвало, чіплявся до оточуючих з різного роду пропозиціями, в тому числі запрошував дівчат на танець. Однак, зважаючи на його хитку ходу та зухвалу поведінку, на його пропозицію ніхто не відкликався. За чергову відмову В. вдарив відкритою долонею дівчину в обличчя. 20-річний Д., який знаходився поряд з дівчиною, зробив зауваження В. на що той запропонував Д. вийти за територію танцювального майданчика, щоб «перебалакати». Відійшовши метрів на десять від виходу, В. вийняв складений ніж і з словами «тобі кінець» наніс удар в грудну клітину Д. Від удару Д. отримав тяжке тілесне ушкодження, з яким був направлений до лікарні. Після операційного втручання Д. перебував на лікарняному 21 день, а на 22-й день перебування в лікарні він помер від тяжких тілесних ушкоджень. Кваліфікуйте дії В. Відповідь поясніть.
2. Вихідного дня неповнолітні хлопці в одній з кімнат гуртожитку грали в карти. Раптом 15-річний В., з метою налякати граючих, кинув на середину столу скляну стопку. Стопка розбилась і шматочок скла влучив в око 13-річному Ч. Пошкоджене око лікарі вимушені були вилучити. Кваліфікуйте дії В. Відповідь поясніть
3. 12-річний Р. і 15-річний К., домовились вбити 17-річного П. Придбавши отруту, призначену для труїння гризунів, К. підсипав її до кави, а Р. запропонував П. випити цей напій. Спробувавши каву з отрутою, П. почав блювати. Ніяких інших шкідливих наслідків не настало. Судово-медичною експертизою встановлено, що порошок був непридатний для отруєння людини. Кваліфікуйте дії Р. та К. Відповідь поясніть.

4. П., знаючи про наявність у неї венеричного захворювання (гонореї), вступила в статевий зв'язок з О., а через декілька днів з Г. і сімнадцятирічним Л. При медичному обстеженні було встановлено, що О. не захворів, а Г. і Л. заразилися гонореею. Під час кримінального провадження було з'ясовано, що П. не бажала заразити своїх партнерів, але допускала таку можливість. Кваліфікуйте дії П відповідно до Л. Відповідь поясніть.
5. П'ятнадцятирічний В. дав письмову згоду на вилучення його нирки та пересадження її своєму рідному брату. Таку операцію провів хірург Н. Обидва брати залишилися живими та видужали після тривалого реабілітаційного періоду. Кваліфікуйте дії Н. Відповідь поясніть

Рекомендована література

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС
2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.
3. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.
4. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах: навч. посіб. / О. Г. Колб. – Луцьк, 2007. – 399 с.
5. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. – Київ-Харків, 2013. – 412 с.
6. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Атіка, 2009. –

311 с.

7. Кримінологія : навч. посіб. / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Г. Колб, Н. В. Кулакова, Ю. О. Левченко, С. А. Мозоль, С. С. Чернявський, Т. А. Третьякова, Ю. Ф. Іванов, Г. С. Поліщук. – К. : Атіка, 2010. – 311 с.

8. Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / МОН України. Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. За ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Право, 2009. – 286 с.

Тема 2. Організаційно – правове забезпечення профілактики та протидії дитячої злочинності

Питання для обговорення

1. Визначення та класифікація злочинів.
2. Визначення особи злочинця. Психолого-криміналістичний портрет злочинця.
3. Нормативно-правова база запобігання та протидії дитячої злочинності в Україні.

Практичні задачі

Задача 1. К. пред'явлено звинувачення у вчиненні корисливого злочину: він викрав побутову техніку і запасні деталі з майстерні, де працював. У ході розслідування виявлено, що К. ріс і виховувався у несприятливому середовищі. Батько залишив родину, коли йому було лише три роки. Мати вела аморальний спосіб життя, досить часто вдома розпивала з чужими людьми спиртні напої, вихованням сина не займалася. Незабаром її було засуджено за крадіжку. Хлопчик став жити у бабусі. У школі він вчився погано. Свій вільний час проводив на вулиці з хлопцями, старшими за віком, почав пити, грати в азартні ігри. Двічі був засуджений за крадіжку і хуліганство. У виправній колонії К. отримав спеціальність слюсаря з ремонту побутових приладів. Після відбуття покарання працевлаштувався в приватну майстерню з ремонту побутової техніки. Там часто пиячили, постійно відбувалися сварки. Одного разу К. зустрів приятелів, з якими відбував покарання.

Погрожуючи розправою, вони вимагали повернути їм старий борг. Тоді К. викрав з майстерні декілька відремонтованих приладів, продав їх, а гроші віддав у сплату боргу. У чому причина вчинення К. нового злочину? Які умови сприяли його вчиненню? Які обставини викликали у нього рішучість скоїти крадіжку?

Задача 2. Неповнолітній Є. вчинив особливо злісне хуліганство із застосуванням ножа. До скоєння цього злочину він працював слюсарем на підприємстві. До роботи ставився недбало, з'являвся у нетверезому стані, з товаришами по роботі був неввічливим, у громадських місцях вів себе розбещено, виступав ініціатором азартних ігор. Ніж він виготовив на своєму робочому місці. Керівництво цеху не реагувало на антигромадські дії Є. Злочин учинено в літньому парку культури, де патрулювання працівниками міліції не здійснювалося. Опитування сусідів показало, що Є. часто скандалив у сім'ї, провокував п'яні дебоші у дворі свого будинку, погано впливав на підлітків, проявляв агресивність. На основі наведених даних складіть проект плану про- 10 філактичної роботи дільничного інспектора міліції щодо Є. після відбуття покарання

Рекомендована література

1. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.
2. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах: навч. посіб. / О. Г. Колб. – Луцьк, 2007. – 399 с.
3. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. – Київ-Харків, 2013. – 412 с.
4. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Атіка, 2009. – 311

- с.
5. Кримінологія : навч. посіб. / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Г. Колб, Н. В. Кулакова, Ю. О. Левченко, С. А. Мозоль, С. С. Чернявський, Т. А. Третякова, Ю. Ф. Іванов, Г. С. Поліщук. – К. : Атіка, 2010. – 311 с.
 6. Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / МОН України. Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. За ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Право, 2009. – 286 с.
 7. Профілактика злочинів : підручник / МОН України, НАВС. О. М. Джужа, ред. В. В. Василевич, О. Ф. Гіда, В. В. Коваленко та ін. – К. : Атіка, 2011. – 719 с.
 8. Кузьмін С. А. Спеціальні питання застосування кримінально-правових заходів протидії організований злочинності : наук.-практ. посібник / С. А. Кузьмін; Міжвідом. наук.-дослід. центр з пробл. б-би з організ. Злочинністю при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2012. – 83 с.
 9. Медведєв В. С. Психологія злочинної діяльності : навч. посіб. / В. С. Медведєв; НАВС. – К. : Атіка, 2012. – 203 с.
 10. Волощук А. М. Організаційно-правові засади та практика запобігання незаконному обігу наркотиків : навч. посіб. / А. М. Волощук, О. О. Юхно; МВС України; Одеський ун-т внутр. справ. – Одеса : Інтерпрінт, 2011. – 271 с.

Тема 3. Запобігання та протидія адміністративним правопорушенням

Питання для обговорення

1. Особливості юридичної відповідальності неповнолітніх.
2. Адміністративна відповідальність неповнолітніх за порушення.

3. Дрібне хуліганство та поширювання неправдивих чуток.
4. Злісна непокора розпорядженню або вимозі працівника поліції чи їх образа.
5. Порушення ПДД.

Практичні задачі

Задача 1. П'ятнадцятирічний М. проживав із батьками у приватному будинку. Згодом його батьки придбали за договором купівлі-продажу квартиру. Тоді М. звернувся до районного відділу міграційної служби із заявою про реєстрацію його місця проживання за адресою знаходження цієї квартири. У реєстрації М. було відмовлено із посиланням на те, що квартира належить батькам М., а не йому, проте М. вважав, що такою відмовою порушено його право на вільний вибір місця проживання.

Чи порушено в даній ситуації право М.? Відповідь обґрунтуйте, посилаючись на нормативні положення.

Задача 2. Вагітна громадянка Савчук, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, голосно сварила свою малолітню дитину на дитячому майданчику, двічі вдарила її та тягнула за руку додому, при цьому ображала дитину нецензурною лайкою. Мама інших дітей, які гралися на майданчику, викликали дільничного інспектора, яким було винесено стосовно громадянки Савчук постанову про притягнення до адміністративної відповідальності у вигляді громадських робіт.

Проаналізуйте ситуацію, кваліфікуйте протиправні дії Савчук та законність винесеної щодо неї постанови.

Задача 3. 15-річний Н., який учинив дрібне хуліганство, був затриманий поліцейським за допомогою співробітника митної служби, який проходив поблизу. Працівник міліції вдягнув на нього наручники та наніс йому удар гумовою палицею за те, що той відмовився сідати в патрульну машину.

Визначте правомірність дії поліцейського. Якщо Ви зробите висновок, що вони неправомірні, складіть проект скарги. Що змінилося б у ситуації за умови, що палицю й наручники застосував співробітник митної служби?

Задача 4. Громадянин Пучков та Васильєв, перебуваючи на хокейному матчі, вирішили для підняття настрою випити горілки, яку вони пронесли з собою на льодовий стадіон. Поруч з ними на лаві сидів неповнолітній Маслов, якому вони запропонували підтримати їх компанію. Після закінчення матчу, при виході зі стадіону, дані особи були затримані працівниками міліції та притягнуті до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу відповідно до ч. 1 ст. 178 КУпАП.

Проаналізуйте ситуацію. Чи правомірні дії працівників поліції? Чи всі обставини були враховані при накладенні стягнення?

Задача 5. Гр. Л. був доставлений у міське відділення міліції за появу у громадському місці у п'яному вигляді. Надалі він пояснив, що відзначав у ресторані своє 18-річчя. В процесі перевірки з'ясувалося, що півроку тому до гр-на Л. було застосовано захід впливу «попередження», за розпивання спиртних напоїв у громадському місці.

Здійсніть кваліфікацію проступку. Визначте, чи присутня тут «повторність»? Який вид адміністративного стягнення може бути застосовано до правопорушника? Вкажіть орган/посадову особу, які правомочні розглядати дану категорію справ.

Задача 6. Відпочиваючи на о. Хортиця разом зі своїми однокласниками сімнадцятирічні П. та Р. взяли пневматичний пістолет, який належав батькові Р. без його згоди та розважалися, стріляючи з нього та були затримані працівниками міліції, які склали відповідний протокол.

За наслідками розгляду справи на П. та Р. було накладено штраф у розмірі 51 грн. та конфісковано пневматичний пістолет, з якого вони стріляли.

Дайте юридичну оцінку по даній справі. Кваліфікуйте дії неповнолітніх.

Рекомендована література до теми

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН

України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС

2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В.

Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.

3. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.

4. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах: навч. посіб. / О. Г. Колб. – Луцьк, 2007. – 399 с.

Тема 4. Запобігання та протидія цивільним правопорушенням неповнолітніх в Україні

Питання для обговорення

1. Поняття цивільної відповідальності неповнолітніх в Україні.
2. Особливості укладанні договорів неповнолітніми особами.
3. Неповнолітні як суб'єкти цивільно-правових відносин.
4. Правова відповідальність за цивільні правопорушення неповнолітніх в Україні.

Рекомендована література

1. Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / МОН України. Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. За ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Право, 2009. – 286 с.

2. Профілактика злочинів : підручник / МОН України, НАВС. О. М. Джужа, ред. В. В. Василевич, О. Ф. Гіда, В. В. Коваленко та ін. – К. : Атіка, 2011. – 719 с.

3. Кузьмін С. А. Спеціальні питання застосування кримінально-правових заходів протидії організованій злочинності : наук.-практ. посібник / С. А. Кузьмін; Міжвідом. наук.-дослід. центр з пробл. б-би з організ. Злочинністю при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2012. – 83 с.

4. Медведєв В. С. Психологія злочинної діяльності : навч. посіб. / В. С. Медведєв; НАВС. – К. : Атіка, 2012. – 203 с.

5. Волощук А. М. Організаційно-правові засади та практика запобігання незаконному обігу наркотиків : навч. посіб. / А. М. Волощук, О. О. Южно; МВС України; Одеський ун-т внутр. справ. – Одеса : Інтерпрінт, 2011. – 271 с.

Тема 5. Кримінальна відповідальність неповнолітніх в Україні.

Питання для обговорення

1. Поняття і види кримінальної відповідальності в Україні.
2. Кримінальна відповідальність для неповнолітніх.
3. Умисне вбивство та умисне тяжке тілесне ушкодження.
4. Диверсії та бандитизм.
5. Крадіжка, грабїж, розбій, вимагання.
6. Особливості застосування покарань до неповнолітніх.

Практичні задачі

Задача 1. Заступник начальника Оболонського РУГУ МВС України в м. Києві, розглянувши матеріали про дрібне хуліганство з боку групи неповнолітніх (14, 15 і 16 років), виніс постанову про накладення штрафу на їх батьків у розмірі 35 грн. Батьки одного з неповнолітніх були військовослужбовцями.

Здійсніть юридичний аналіз даної ситуації. Які адміністративні стягнення можуть бути застосовані до неповнолітніх? У яких випадках такі стягнення можуть бути застосовані? Вкажіть орган/посадову особу, що має право розглядати правопорушення, вчинені неповнолітніми.

Задача 2. Чотирнадцятирічна особа викрала мобільний телефон у свого товариша (ч. 1 ст. 185 КК України). Щодо неї були застосовані примусові заходи виховного характеру. Чи є застосування таких заходів реалізацією кримінальної відповідальності?

Задача 3. До 14-річного Х. звернулася по допомогу незнайома жінка. Вона розповіла, що проживає одна у квартирі на першому поверсі багатоповерхового будинку. Жінка повідомила, що вона вийшла на хвилинку до сусідки, а тепер не може потрапити додому, бо двері зачинилися, а ключі вона не взяла. Жінка попросила Х. влізти в кімнату через кватирку та відчинити двері зсередини. Хлопець виконав прохання незнайомої жінки, але коли виходив з квартири, був затриманий поліцейськими разом із жінкою. Згодом з'ясувалося, що жінка була раніше неодноразово судима за крадіжки та використала Х. для проникнення в квартиру з метою крадіжки. Чи є дії Х. злочинними?

Рекомендована література

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС
2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.
3. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.
4. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах: навч. посіб. / О. Г. Колб. – Луцьк, 2007. – 399 с.
5. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. – Київ-Харків, 2013. – 412 с.
6. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Атіка, 2009. – 311 с.

Тема 6. Булінг

Питання для обговорення

1. Визначення поняття булінгу. Особливості та види булінгу в середовищі неповнолітніх.
2. Виявлення проявів булінгу. Особливості запобігання та протидії булінгу серед неповнолітніх.
3. Особливості застосування покарань до неповнолітніх, що здійснювали булінг.
4. Кримінологічна віктимологія.

Рекомендована література

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС
2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.
3. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.
4. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах: навч. посіб. / О. Г. Колб. – Луцьк, 2007. – 399 с.
5. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. – Київ-Харків, 2013. – 412 с.
6. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Атіка, 2009. – 311 с.

7. Кримінологія : навч. посіб. / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Г. Колб, Н. В. Кулакова, Ю. О. Левченко, С. А. Мозоль, С. С. Чернявський, Т. А. Третякова, Ю. Ф. Іванов, Г. С. Поліщук. – К. : Атіка, 2010. – 311 с.
8. Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / МОН України. Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. За ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Право, 2009. – 286 с.
9. Профілактика злочинів : підручник / МОН України, НАВС. О. М. Джужа, ред. В. В. Василевич, О. Ф. Гіда, В. В. Коваленко та ін. – К. : Атіка, 2011. – 719 с.
10. Кузьмін С. А. Спеціальні питання застосування кримінально-правових заходів протидії організованим злочинності : наук.-практ. посібник / С. А. Кузьмін; Міжвідом. наук.-дослід. центр з пробл. б-би з організ. Злочинністю при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2012. – 83 с.

Тема 7. Кібербезпека неповнолітніх

Питання для обговорення

1. Поняття та види кібербезпеки у середовищі неповнолітніх.
2. Нормативно-правова база з питань кібербезпеки в Україні. Робота правоохоронних органів з питань кібербезпеки неповнолітніх.
3. Протидія торгівлі людьми.
4. Запобігання та протидія правопорушенням неповнолітніх у сфері кібербезпеки.

Рекомендована література

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС

2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.
3. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.
4. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах: навч. посіб. / О. Г. Колб. – Луцьк, 2007. – 399 с.
5. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. – Київ-Харків, 2013. – 412 с.
6. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Атіка, 2009. – 311 с.

Тема 8. Запобігання та протидія насиллю в родині.

Питання для обговорення

1. Основні види насилля.
2. Визначення особливостей прояву домашнього насильства.
3. Економічне насилля.
4. Протидія сексуальному насиллю.
5. Особливості роботи правоохоронних органів у сфері протидії домашньому насиллю. Запобігання та протидія правопорушень неповнолітніх в домашньому середовищі.

Практичні задачі

Задача 1. Жінка більше 5 років назад вийшла заміж за громадянина Афганістану та проживає разом з ним та 2 малолітніми дітьми в Україні, одна з яких дитина-інвалід.

Чоловік постійно здійснює насильство, яке проявляється криком, словесних приниженнях та образах. Через рік чоловік заборонив жінці спілкуватися з близькими та друзями, бо вони її направляють на «неправильний шлях». Нещодавно він вперше побив жінку та заборонив викликати лікарів, синці на руках і тулубі було видно ще тиждень. А вчора - він вперше підняв руку на старшу дитину. Квартира, в якій проживає сім'я належить жінці на праві приватної власності (чоловік в квартирі зареєстрований). Жінка боїться звертатися до поліції, оскільки чоловік погрожує її вбити, більше того, одного разу він вже бігав за нею з сокирою, коли вона поскаржилася на чоловіка своїй матері, і вона вимушена була переховуватися у сусідів. На сьогоднішній день жінка навіть вийти з квартири на вулицю не може, чоловік закрив її з дітьми в квартирі та не випускає.

Запитання до завдання 1) Визначте постраждалих від насильства 2) Визначте процесуальний статус осіб під час розгляду справи про адміністративне правопорушення 3) Ідентифікуйте види домашнього насильства 4) Назвіть які відбулися прояви домашнього насильства 5) Яке рішення може прийняти суд

Рекомендована література

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС
2. Наркологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі; МВС України, НАВС. – К. : КНТ, 2012. – 324 с.
3. Іванов Ю. Ф. Кримінологія : посібник для підготовки до іспитів / Ю. Ф. Іванов. – Вид. 2-ге, стереотип. – К. : Паливода А. В., 2011. – 160 с.
4. Весельський В. К. Розслідування злочинів, вчинених засудженими у місцях позбавлення волі : навч. посіб. / В. К. Весельський, В. В. Пясковський, М. М. Сербін. – Київ : КНТ, 2008. – 194 с.
5. Джужа О. М. Запобігання правопорушенням у місцях позбавлення волі :

навч. посіб. / О. М. Джужа; ред. О. Г. Колб, В. В. Василевич; МОН України. – Луцьк, 2010. – 544 с.

6. Протидія злочинам, що вчиняються у бюджетній сфері : навч. посіб / А. В. Баб'як, З. Б. Живко, А. О. Йосипів та ін. – Львів, 2010. – 167 с.

7. Гуцало М. Г. Організація протидії сучасному тероризму : навч. посіб. для студ., аспірантів, викл. ВНЗ. – К. : ТОВ «Вид. Аратта», 2009. – 262 с.

8. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія / Б. М. Головкін. – Х. : «Право», 2011. – 431 с.

9. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні : монографія / Є. М. Блажівський; МВС України; ХНУВС. – Харків, 2013. – 370 с.

10. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі : монографія / С. Ю. Лукашевич. – Харків : СПД ФО Вапнярчук, 2006. – 103 с.

Тема 9. Необережна злочинність.

Питання для обговорення

1. Поняття небережної злочинності.
2. Самозахист та самооборона.
3. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинених з необережності.
4. Причини та умови злочинів, вчинених з необережності. Запобігання злочинам, вчиненим з необережності.

Рекомендована література

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС

2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.
3. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.
4. Кримінологія : навч. посіб. / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Г. Колб, Н. В. Кулакова, Ю. О. Левченко, С. А. Мозоль, С. С. Чернявський, Т. А. Третьякова, Ю. Ф. Іванов, Г. С. Поліщук. – К. : Атіка, 2010. – 311 с.
5. Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / МОН України. Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. За ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Право, 2009. – 286 с.
6. Профілактика злочинів : підручник / МОН України, НАВС. О. М. Джужа, ред. В. В. Василевич, О. Ф. Гіда, В. В. Коваленко та ін. – К. : Атіка, 2011. – 719 с.

Тема 10. Кримінологічна характеристика негативних соціальних явищ

Питання для обговорення

1. Види негативних соціальних явищ, які тісно пов'язані зі злочинністю.
2. Пияцтво як негативне соціальне явище.
3. Наркоманія як негативне соціальне явище.
4. Токсикоманія.
5. Проституція як негативне соціальне явище .
6. Бродяжництво як негативне соціальне явище. Жебракування .
7. Зростання впливу та кількості негативних соціальних явищ.

Практичні задачі

Задача 1. П'ятнадцятирічний Н. 9 вересня, тобто за два дні до свого дня народження, придбав на ринку в незнайомої жінки наркотичний засіб. Після чого перевіз його на громадському транспорті до місця свого помешкання. Цей засіб Н. вжив особисто шляхом ін'єкції 16 вересня. Щодо Н. було відкрите кримінальне провадження за незаконне придбання, зберігання та перевезення наркотичного засобу без мети збуту (ч. 1 ст. 309 КК України). Адвокат оскаржив рішення відносно відкриття кримінального провадження, зазначивши, що Н. взагалі не повинен нести кримінальну відповідальність. Чи підлягає скарга адвоката задоволенню?

Рекомендована література

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС
2. Наркологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі; МВС України, НАВС. – К. : КНТ, 2012. – 324 с.
3. Іванов Ю. Ф. Кримінологія : посібник для підготовки до іспитів / Ю. Ф. Іванов. – Вид. 2-ге, стереотип. – К. : Паливода А. В., 2011. – 160 с.
4. Весельський В. К. Розслідування злочинів, вчинених засудженими у місцях позбавлення волі : навч. посіб. / В. К. Весельський, В. В. Пясковський, М. М. Сербін. – Київ : КНТ, 2008. – 194 с.
5. Джужа О. М. Запобігання правопорушенням у місцях позбавлення волі : навч. посіб. / О. М. Джужа; ред. О. Г. Колб, В. В. Василевич; МОН України. – Луцьк, 2010. – 544 с.
6. Протидія злочинам, що вчиняються у бюджетній сфері : навч. посіб / А. В. Баб'як, З. Б. Живко, А. О. Йосипів та ін. – Львів, 2010. – 167 с.

7. Гуцало М. Г. Організація протидії сучасному тероризму : навч. посіб. для студ., аспірантів, викл. ВНЗ. – К. : ТОВ «Вид. Аратта», 2009. – 262 с.
8. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія / Б. М. Головкін. – Х. : «Право», 2011. – 431 с.
9. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні : монографія / Є. М. Блажівський; МВС України; ХНУВС. – Харків, 2013. – 370 с.
10. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі : монографія / С. Ю. Лукашевич. – Харків : СПД ФО Вапнярчук, 2006. – 103 с.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття дитячої злочинності.
2. Профілактика та запобігання дитячої злочинності як галузь права, наука і навчальна дисципліна.
3. Предмет профілактики дитячої злочинності в Україні.
4. Фундаментальний, політико-правовий характер відносин, що складають предмет профілактики запобігання та профілактики дитячої злочинності в Україні.
5. Визначення та класифікація злочинів.
6. Визначення особи злочинця. Психолого-криміналістичний портрет злочинця.
7. Нормативно-правова база запобігання та протидії дитячої злочинності в Україні.
8. Поняття цивільної відповідальності неповнолітніх в Україні.
9. Особливості укладанні договорів неповнолітніми особами.
10. Неповнолітні як суб'єкти цивільно-правових відносин.
11. Правова відповідальність за цивільні правопорушення неповнолітніх в Україні.
12. Особливості юридичної відповідальності неповнолітніх.
13. Адміністративна відповідальність неповнолітніх за порушення.
14. Дрібне хуліганство та поширювання неправдивих чуток.
15. Злісна непокоря розпорядженню або вимозі працівника поліції чи їх образа.

- 16.Порушення ПДД. Визначення поняття булінгу. Особливості та види булінгу в середовищі неповнолітніх.
- 17.Виявлення проявів булінгу. Особливості запобігання та протидії булінгу серед неповнолітніх.
- 18.Особливості застосування покарань до неповнолітніх, що здійснювали булінг.
- 19.Кримінологічна віктимологія.
- 20.Поняття і види кримінальної відповідальності в Україні.
- 21.Кримінальна відповідальність для неповнолітніх.
- 22.Умисне вбивство та умисне тяжке тілесне ушкодження.
- 23.Диверсії та бандитизм.
24. Крадіжка, грабіж, розбій, вимагання.
- 25.Особливості застосування покарань до неповнолітніх.
- 26.Основні види насилля.
- 27.Визначення особливостей прояву домашнього насильства.
- 28.Економічне насилля.
- 29.Протидія сексуальному насиллю.
- 30.Особливості роботи правоохоронних органів у сфері протидії домашньому насиллю. Запобігання та протидія правопорушень неповнолітніх в домашньому середовищі.
- 31.Поняття небережної злочинності.
- 32.Самозахист та самооборона.
- 33.Кримінологічна характеристика злочинів, вчинених з необережності.
- 34.Причини та умови злочинів, вчинених з необережності. Запобігання злочинам, вчиненим з необережності.
- 35.Види негативних соціальних явищ, які тісно пов'язані зі злочинністю.
- 36.Пияцтво як негативне соціальне явище.
- 37.Наркоманія як негативне соціальне явище.

- 38.Токсикоманія.
- 39.Проституція як негативне соціальне явище .
- 40.Бродяжництво як негативне соціальне явище. Жебракування .
- 41.Зростання впливу та кількості негативних соціальних явищ.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кримінологія : підручник / за заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна; МОН України. – К., 2010. – 495 с. - базовий підручник ІКВС
2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.
3. Джужа О. М. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні : посібник/ О. М. Джужа (ред.), О. Г. Кулик, В. В. Василевич. – Київ, 2006. – 189 с.
4. Колб О. Г. Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у виправних установах: навч. посіб. / О. Г. Колб. – Луцьк, 2007. – 399 с.
5. Кримінологічний довідник / за наук. ред. О. М. Бандурки; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Литвинова; Кримінолог. асоціація України. – Київ-Харків, 2013. – 412 с.
6. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Атіка, 2009. – 311 с.
7. Кримінологія : навч. посіб. / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Г. Колб, Н. В. Кулакова, Ю. О. Левченко, С. А. Мозоль, С. С. Чернявський, Т. А. Третьякова, Ю. Ф. Іванов, Г. С. Поліщук. – К. : Атіка, 2010. – 311 с.

8. Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / МОН України. Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. За ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Право, 2009. – 286 с.
9. Профілактика злочинів : підручник / МОН України, НАВС. О. М. Джужа, ред. В. В. Василевич, О. Ф. Гіда, В. В. Коваленко та ін. – К. : Атіка, 2011. – 719 с.
10. Кузьмін С. А. Спеціальні питання застосування кримінально-правових заходів протидії організованій злочинності : наук.-практ. посібник / С. А. Кузьмін; Міжвідом. наук.-дослід. центр з пробл. б-би з організ. Злочинністю при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2012. – 83 с.
11. Медведєв В. С. Психологія злочинної діяльності : навч. посіб. / В. С. Медведєв; НАВС. – К. : Атіка, 2012. – 203 с.
12. Волощук А. М. Організаційно-правові засади та практика запобігання незаконному обігу наркотиків : навч. посіб. / А. М. Волощук, О. О. Юхно; МВС України; Одеський ун-т внутр. справ. – Одеса : Інтерпрінт, 2011. – 271 с.
13. Наркологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужі; МВС України, НАВС. – К. : КНТ, 2012. – 324 с.
14. Іванов Ю. Ф. Кримінологія : посібник для підготовки до іспитів / Ю. Ф. Іванов. – Вид. 2-ге, стереотип. – К. : Паливода А. В., 2011. – 160 с.
15. Весельський В. К. Розслідування злочинів, вчинених засудженими у місцях позбавлення волі : навч. посіб. / В. К. Весельський, В. В. Пясковський, М. М. Сербін. – Київ : КНТ, 2008. – 194 с.

16. Джужа О. М. Запобігання правопорушенням у місцях позбавлення волі : навч. посіб. / О. М. Джужа; ред. О. Г. Колб, В. В. Василевич; МОН України. – Луцьк, 2010. – 544 с.
17. Протидія злочинам, що вчиняються у бюджетній сфері : навч. посіб / А. В. Баб'як, З. Б. Живко, А. О. Йосипів та ін. – Львів, 2010. – 167 с.
18. Гуцало М. Г. Організація протидії сучасному тероризму : навч. посіб. для студ., аспірантів, викл. ВНЗ. – К. : ТОВ «Вид. Аратта», 2009. – 262 с.
19. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія / Б. М. Головкін. – Х. : «Право», 2011. – 431 с.
20. Блажівський Є. М. Моніторинг протидії злочинності в Україні : монографія / Є. М. Блажівський; МВС України; ХНУВС. – Харків, 2013. – 370 с.
21. Лукашевич С. Ю. Попередження злочинності засуджених в місцях позбавлення волі : монографія / С. Ю. Лукашевич. – Харків : СПД ФО Вапнярчук, 2006. – 103 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абдул С. В. Віктимологічні аспекти корисливо-насильницьких злочинів відносно мігрантів в Україні : монографія / Одеський ДУВС. – Одеса, 2009. – 141 с.
2. Гумін О. М. Кримінально-насильницька поведінка проти особи : монографія / О. М. Гумін; Львівський ДУВС. – Львів, 2009. – 359 с.
3. Джужа О. М. Запобігання злочинам, пов'язаним з сексуальним насильством : монографія / О. М. Джужа; КНУВС. – К. : Атіка, 2009. – 239 с.
4. Вербенський М. Г. Транснаціональна злочинність : монографія / М. Г. Вербенський; МВС України. Дніпропетровський ДУВС. – Дніпропетровськ : «Ліра ЛТД», 2009. – 355 с.
5. Водько М. П. Кримінально-правова регламентація протидії організованій злочинності : монографія / М. П. Водько, О. О. Подобний; МВС України. Одеса ДУВС. – Одеса : Юрид. літ., 2010. – 191 с.
6. Батиргарєєва В. С. Рецидивна злочинність в Україні: соціально-правові та кримінологічні проблеми : монографія / В. С. Батиргарєєва; Акад. прав. наук України. Ін-т вивчення проблем злочинності. – Х. : Право, 2009. – 574 с.
7. Андрушко А. В. Геронтологічна злочинність: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання : монографія / А. В. Андрушко; за ред. В. М. Поповича.

– Ужгород : Ліра, 2011. – 246 с.

8. Мицак Б. Ф. Попередження незаконного заволодіння транспортним засобом: монографія / Б. Ф. Мицак, В. П. Захаров; Львів. ДУВС. – Львів, 2010. – 367 с.
9. Женунтій В. І. Незаконне культивування наркотиковмісних рослин: кримінальноправовий та кримінологічний аспекти, запобігання : монографія / В. І. Женунтій, А. М.